

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 4P/107/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7622202288
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Juričko
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2022:7622202288.1

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves, v právnej veci mal. dieťaťa: A. Ž., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom u Q., dieťa rodičov: matka A. Ž., K.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q., X. XX/X a otec X. Ž., K.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q., X. XX/XX, za účasti navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa toto neodkladné opatrenie:

Maloleté dieťa A. Ž., K.. XX.XX.XXXX, sa odovzdáva do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Alžbetka n.o., so sídlom Spišská Nová Ves, Školská 4, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 4P/107/2022.

II. Ustanovuje sa Obec Q., za kolízneho opatrovníka pre maloletú A. Ž., K.. XX.XX.XXXX, na zastupovanie v konaní.

odôvodnenie:

1. Dňa 02.05.2022 bol tunajšiemu súdu doručený návrh na vydanie neodkladného opatrenia, v ktorom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves (ďalej aj ako „úrad“ alebo „navrhovateľ“) žiadal predbežne zveriť maloleté dieťa do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Alžbetka n.o., so sídlom Spišská Nová Ves, Školská 4.

2. Úrad svoj návrh odôvodnil tým, že uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves č. 4P/314/2020-96 zo dňa 18.6.2021, právoplatným dňa 10.9.2021 bolo nariadené u maloletej A.S. Ž., K.. XX.X.XXXX a jej súrodencov, výchovné opatrenie pre účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletým deťom alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí, a to pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov. Na základe vyššie uvedeného uznesenia bola maloletá A. dočasne zverená do starostlivosti CDR Q., T.. S.. K. XXX/X. Maloletá A. bola do zariadenia umiestnená spoločne s mladšou sestrou S. S.A., K.. XX.X.XXXX. Ostatní súrodenci boli umiestnení v D. U.. K..R., W. K. B. U. D. P.. Na základe spolupráce s rodinou bolo v súčinnosti s jednotlivými zariadeniami vyhodnotené, že na strane rodičov došlo k úprave pomerov, teda výchovné opatrenie splnilo svoj účel a jeho uplynutím mali byť všetky maloleté deti, s výnimkou maloletej J. S., K.. XX.XX.XXXX, u ktorej bola nariadená ústavná starostlivosť vo vzťahu k nepriaznivému zdravotnému stavu, prinavrátené do rodiny). Výchovné opatrenie uplynulo dňom 10.3.2022. kedy sa rodičia dostavili do zariadenia s cieľom vyzdvihnúť maloleté deti a prevziať do svojej starostlivosti. Maloletá A. odmietla odísť s rodičmi a trvala na tom, že ostáva v zariadení, kde je umiestnená. Zohľadňujúc narušené vzťahy medzi matkou a maloletou A.S. a hlavne jej odmietavý postoj, bolo vydané odporúčanie na realizáciu opatrení pobytovou formou na základe dohody s rodičom v D. V. P. U. Y. Q.. Odporúčaná začiatok vykonávania opatrenia bol ihneď a predpokladaná dĺžka pobytu je 30 dní s možnosťou predĺženia pobytu až na 90 dní, podľa potreby a spolupráce so zariadením. V priebehu pobytu maloletej prvých 30 dní, mala maloletá A. odmietavý postoj k matke a odmietala akýkoľvek kontakt s matkou. Rodičia počas tohto umiestnenia neboli maloletú navštíviť,

nakoľko nemajú dostatok finančných prostriedkov a taktiež poukazovali na značnú vzdialenosť. S maloletou pracoval psychológ zariadenia s cieľom zmeny názoru a odmietavého postoja maloletej. Pred ukončením prvých 30 dní, bola dňa 7.4.2022 zrealizovaná prípadová konferencia za účasti maloletej s pracovníčkou zariadenia, matky a jej druha a 2 pracovníkov oddelenia úradu. Aj v priebehu prípadovej konferencie došlo k výmene názorov medzi matkou a maloletou A., pričom maloletá naďalej odmietla vrátiť sa do rodinného prostredia. Zohľadňujúc celkovú sociálnu situáciu, pretrvávajúci odmietavý postoj maloletej ako aj záver a odporúčanie klinického psychológa, ktoré maloletá absolvovala dňa 31.3.2022, bolo dohodnuté predĺženie dobrovoľného pobytu na ďalších 30 dní. Úlohou zariadenia a maloletej bola pokračujúca spolupráca s psychológom a podpora maloletej ku kontaktom s rodinou. Predĺženie dobrovoľného pobytu by malo končiť 9.5.2022. Sociálnym zisťovaním v rodine bolo opakovane zistené, že matka aj s druhom a maloletými deťmi kontaktujú maloletú A. s cieľom jej návratu domov. Negatívny odmietavý postoj maloletej je nemenný. Záverom psychologických vyšetrení je odporúčané ponechať maloletú A. v zariadení na výkon rozhodnutia súdu, avšak zohľadňujúc možnosť častejšieho kontaktu s rodinou (matkou, jej druhom a súrodencami) je vhodné premiestnenie maloletej do CDR nachádzajúceho sa v blízkosti bydliska rodiny. Vzhľadom na značnú vzdialenosť zariadenia a možnosti a schopnosti rodiny bolo zarezervované miesto pre maloletú A. v Centre pre deti a rodiny U. K..R.. W. K. B.. Na základe dohody medzi zariadeniami, v prípade nariadenia neodkladného opatrenia, premiestnenie maloletej do D. U., K..R., W. K. B., zabezpečí D. Q.. Zohľadňujúc celkovú sociálnu situáciu rodiny a realizované opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorými nebol dosiahnutý požadovaný účinok, neschopnosť rodiny realizovať častejšie osobné návštevy v zariadení a pretrvávajúci odmietavý postoj maloletej a odporúčanie psychológa, je život a zdravie maloletej pri nútenom návrate do rodiny ohrozený. Úrad má za to, že je v záujme a na prospech maloletej A., aby Okresný súd Spišská Nová Ves vydal uznesenie, ktorým zverí maloletú do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Alžbetka, n.o. so sídlom v Spišskej Novej Vsi, na ulici Školská 4.

3. K návrhu úrad pripojil aj rodný list maloletej, Správu z psychologického vyšetrenia zo dňa 31.03.2022 a Správu CDR Q. z konzultácií zo dňa 04.04.2022 a 25.04.2022.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1, ods. 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

10. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

11. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

12. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

13. Podľa § 328 ods. 1, ods. 2 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 (neodmietol návrh pre vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

14. Podľa § 329 ods. 1, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

16. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

18. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybné preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem maloletého dieťaťa. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012).

19. Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého podľa § 367 CMP je osobitným druhom neodkladného opatrenia, ktoré sa aplikuje na všetky prípady, v ktorých je potrebné odovzdať dieťa do starostlivosti toho, koho súd označí, pričom môže ísť tak o fyzickú, ako aj o právnickú osobu. Potrebu odovzdania je pritom potrebné posudzovať vzhľadom na záujem dieťaťa, ktorý je vždy prioritný. Osobitosť tohto neodkladného opatrenia sa prejavuje aj v zákonnej lehote, v ktorej súd o návrhu na nariadenie takého opatrenia rozhodne. Ide o 7 dňovú lehotu, ktorá zdôrazňuje požiadavku na rýchle riešenie situácie, v ktorej sa maloleté dieťa nachádza, resp. v ktorej by sa bez neodkladného zásahu súdu mohlo ocitnúť.

20. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplynulo, že maloleté dieťa nemá toho času v rodinnom prostredí vytvorené priaznivé podmienky pre zdravý rast a vývin, a to z dôvodu, že maloletá prejavuje negatívny postoj k svojej matke. Nakoľko má maloletá v hlave zafixovanú absenciu pocitu bezpečia, istoty a lásky v rodinnom prostredí, odmieta návrat k matke, jej druhovi a súrodencom. Aj z tohto dôvodu v minulosti utiekla zo zariadenia v čase, keď si prišla ju a jej maloletú sestru vyzdvihnúť matka, pričom zo správy zo psychologického vyšetrenia vyplynulo, že je vysoká pravdepodobnosť, že ak bude maloletá opakovane vystavená nútenému návratu do disfunkčnej rodiny, urobí tak znova. Zo správ z konzultácií, ktoré vykonalo Centrum pre deti a rodiny Q., taktiež vyplynulo, že vzhľadom na postoj maloletej, je vhodné, aby ostala v zariadení s tým, že je potrebné postupne vytvárať vhodné podmienky na zlepšenie vzťahu maloletej so svojou matkou, čo je však možné zabezpečiť

prostredníctvom ich osobných stretnutí. Keďže matka javí záujem o maloletú A., avšak nie je v jej možnostiach a schopnostiach pravidelne dochádzať do Q., kde sa toho času maloletá zdržiava, pričom telefonický kontakt matky s dcérou je nedostatočný, súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení prihliadal aj na túto skutočnosť, a teda vzal do úvahy aj vzdialenosť matky a maloletej A.. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, a teda, že ponechanie maloletej v zariadení ústavnej starostlivosti je v jej záujme. Súd má za to, že núteným návratom maloletej do domácnosti matky by bol ohrozený jej zdravý psychický a fyzický vývoj. Keďže je však v záujme maloletej aj zlepšenie jej vzťahu s matkou, a to aj prostredníctvom ich osobných stretnutí, súd odovzdal maloletú do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Alžbetka, n.o., so sídlom Spišská Nová Ves, Školská 4, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 4P/107/2022.

21. Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

22. Podľa § 31 ods. 3 Zákona o rodine, kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

23. S poukázaním na vyššie uvedenú právnu úpravu súd ustanovil maloletej A. Ž. za kolízneho opatrovníka Obec Q., nakoľko sa nepodarilo súdu zabezpečiť žiadnu osobu z rodinného prostredia ani iného prostredia ktoré je maloletej blízke, pričom rodičov pre kolíziu záujmov ustanoviť súd nemôže. Súd má za to, že je v záujme maloletej, aby v prebiehajúcim konaní zastupoval jej právne záujmy kolízny opatrovník - obec, na území ktorej má maloletá bydlisko, a preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti I. výroku tohto uznesenia je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP)

Proti II. výroku tohto uznesenia odvolanie nie je prípustné.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. . (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.